

IJC: DU2

Jazyk C

DU2

26.3.2024

Domácí úkol č.2

Termín odevzdání: 24.4.2024

(Max. 15 bodů)

1) (max 5b)

a) V jazyku C napište program "tail.c", který ze zadaného vstupního souboru vytiskne posledních 10 řádků. Není-li zadán vstupní soubor, čte ze stdin. Je-li programu zadán parametr -n číslo, bude se tisknout tolik posledních řádků, kolik je zadáno parametrem 'číslo' (bez znaménka). Případná chybová hlášení tiskněte do stderr. Příklady:

```
tail soubor
tail -n 20 <soubor
```

[Poznámka: výsledky by měly být +-stejně jako u POSIX tail]

Implementujte funkce:

cbuf_create(n), cbuf_put(cb,line), cbuf_get(cb), cbuf_free(cb)
tvůřící API pro specializovaný kruhový buffer dynamicky alokovaných řádků (https://en.wikipedia.org/wiki/Circular_buffer). Pozor na test prázdnosti/plnosti (shoda indexů znamená prázdný buffer).

Program tail není modulární.

Použijte implementační limit na délku řádku (např. 2047 znaků), v případě prvního překročení mezí hlase chybu na stderr (řádně otestujte) a pokračujte se zkrácenými řádky (zbytek řádku přeskočit/ignorovat).

2) (max 10b)

Přepište následující C++ program do jazyka ISO C

```
// wordcount-.cc
// Použijte: g++ -O2
// Příklad použití STL kontejneru unordered_map<>
// Program počítá četnost slov ve vstupním textu,
// slovo je cokoli oddělené "bílým znakem"

#include <string>
#include <iostream>
#include <unordered_map>

int main() {
    using namespace std;
    unordered_map<string,int> m; // asociativní pole
    // mapuje klíč/string na hodnotu/int
    string word;
    while (cin >> word) // čtení slova (jako scanf "%s", ale bezpečné)
        m[word]++;      // počítání výskytů slova (zvýší hodnotu pro
                        // zadaný klíč/slovo pokud záznam existuje,
                        // jinak vytvoří nový záznam s hodnotou 0 a
                        // tu operace ++ zvýší na 1)

    for (auto &mi: m)    // pro všechny prvky kontejneru m
        cout << mi.first << "\t" << mi.second << "\n";
    //      klíč/slovo      hodnota/počet
    // prvky kontejneru typu "map" jsou dvojice (klíč,hodnota)
}
```

Výstupy programů musí být pro stejný vstup stejné (kromě pořadí a příliš dlouhých slov).

Výsledný program se musí jmenovat "wordcount.c".

Implementujte tabulku s rozptýlenými položkami (hash table) - viz dále. Veškeré operace s tabulkou budou v samostatné knihovně (vytvořte statickou i dynamickou/sdílenou verzi). V knihovně musí být prakticky každá funkce ve zvláštním modulu -- to například umožní případnou výměnu `htab_hash_function()` ve vašem staticky sestaveném programu. (V dynamicky sestaveném programu je to možné vždy.) Vyzkoušejte si to: definujte svoji verzi `htab_hash_function()` v programu s podmíněným překladem -- použijte `#ifdef MY_HASH_FUN_TEST`.

Knihovna s tabulkou se musí jmenovat "libhtab.a" (na Windows je možné i "htab.lib") pro statickou variantu, "libhtab.so" (na Windows je možné i "htab.dll") pro sdílenou variantu a rozhraní "htab.h".

Podmínky:

- Implementace musí být dynamická (malloc/free) a musíte zvládnout správu paměti v C (použijte valgrind nebo jiný podobný nástroj).
- Vhodná rozptylovací funkce pro řetězce je podle literatury (<http://www.cse.yorku.ca/~oz/hash.html> - varianta sdbm):

```
size_t htab_hash_function(const char *str) {
    uint32_t h=0;      // musí mít 32 bitů
    const unsigned char *p;
    for(p=(const unsigned char*)str; *p!='\0'; p++)
        h = 65599*h + *p;
    return h;
}
```

její výsledek modulo `arr_size` určuje index do tabulky:

```
index = (htab_hash_function("mystring") % arr_size);
```

Zkuste použít i jiné podobné funkce a porovnejte efektivitu.

- Tabulka je (pro knihovnu privátní) struktura obsahující pole seznamů, jeho velikost a počet položek tabulky v následujícím pořadí:

```
+-----+
| size   | // aktuální počet záznamů [(key,data),next]
+-----+
| arr_size | // počet položek následujícího pole ukazatelů
+---+-----+
|ptr|-->[(key,data),next]-->[(key,data),next]-->[(key,data),next]--|
+---+
|ptr|--|
+---+
|ptr|-->[(key,data),next]-->[(key,data),next]--|
+---+
|ptr|--|
+---+
```

Položka `.arr_size` je velikost následujícího pole ukazatelů (použijte C99: "flexible array member"). Paměť pro strukturu se dynamicky alokuje tak velká, aby se do ní vešly i všechny položky pole. V programu zvolte vhodnou velikost pole a v komentáři zdůvodněte vaše rozhodnutí.

(V obrázku platí velikost `.arr_size==4` a počet položek `.size==5`.)

Rozhraní knihovny obsahuje jen `_neúplnou_deklaraci_struktury`, definice je uživateli knihovny skryta (jde o formu zapouzdření - "encapsulation").

- Napište funkce podle následujícího hlavičkového souboru (API):

```
=====
// htab.h -- rozhraní knihovny htab (řešení IJC-DU2)
// Licence: žádná (Public domain)
```

```
// následující řádky zabrání násobnému vložení:
#ifndef HTAB_H__
#define HTAB_H__

#include <string.h>      // size_t
#include <stdbool.h>     // bool

// Tabulka:
struct htab;    // neúplná deklarace struktury - uživatel nevidí obsah
typedef struct htab htab_t;    // typedef podle zadání

// Typy:
typedef const char * htab_key_t;    // typ klíče
typedef int htab_value_t;    // typ hodnoty

// Dvojice dat v tabulce:
typedef struct htab_pair {
    htab_key_t    key;    // klíč
    htab_value_t  value;    // asociovaná hodnota
} htab_pair_t;    // typedef podle zadání

// Rozptylovací (hash) funkce (stejná pro všechny tabulky v programu)
// Pokud si v programu definujete stejnou funkci, použije se ta vaše.
size_t htab_hash_function(htab_key_t str);

// Funkce pro práci s tabulkou:
htab_t *htab_init(const size_t n);    // konstruktor tabulky
size_t htab_size(const htab_t * t);    // počet záznamů v tabulce
size_t htab_bucket_count(const htab_t * t);    // velikost pole

htab_pair_t * htab_find(const htab_t * t, htab_key_t key);    // hledání
htab_pair_t * htab_lookup_add(htab_t * t, htab_key_t key);

bool htab_erase(htab_t * t, htab_key_t key);    // ruší zadaný záznam

// for_each: projde všechny záznamy a zavolá na ně funkci f
// Pozor: f nesmí měnit klíč .key ani přidávat/rušit položky
void htab_for_each(const htab_t * t, void (*f)(htab_pair_t *data));

void htab_clear(htab_t * t);    // ruší všechny záznamy
void htab_free(htab_t * t);    // destruktork tabulky

// výpočet a tisk statistik délky seznamů (min,max,avg) do stderr:
void htab_statistics(const htab_t * t);

#endif // HTAB_H__
=====
```

Hlavičkový soubor můžete celý převzít (je "Public domain").

- Stručný popis základních funkcí:

t=htab_init(num)	konstruktor: vytvoření a inicializace tabulky num = počet prvků pole (.arr_size)
size_t s=htab_size(t)	vrátí počet prvků tabulky (.size)
size_t n=htab_bucket_count(t)	vrátí počet prvků pole (.arr_size)
ptr=htab_find(t,key)	vyhledávání - viz dále
ptr=htab_lookup_add(t,key)	vyhledávání+přidání - viz dále
b=htab_erase(t,key)	zrušení záznamu se zadaným klíčem (úspěch:true)
htab_for_each(t,funkce)	projde všechny záznamy, na každý zavolá funkci (pozor na možné změny tabulky!)
htab_clear(t)	zrušení všech položek, tabulka zůstane prázdná
htab_free(t)	destruktork: zrušení tabulky (volá htab_clear())

```

htab_statistics(t)      tiskne statistiky délky seznamů do stderr
                        (ilustruje kvalitu hash_function)
                        (použijte v programu #ifdef STATISTICS)

```

kde t je ukazatel na tabulku (typu htab_t *),
 b je typu bool,
 ptr je ukazatel na záznam (položku tabulky {klíč,hodnota}),

- Vhodně zvolte typy parametrů funkcí (včetně použití const).

- Záznam [(key,value),next] je typu
 struct htab_item

a obsahuje položky:

next ... ukazatel na další záznam

struct htab_pair ... veřejná struktura s položkami:

key ..... ukazatel na dynamicky alokovaný řetězec,

value ... asociovaná data = počet výskytů

Tento záznam je definován v privátním hlavičkovém souboru pro všechny
 moduly tabulky a není dostupný při použití knihovny ("Opaque data type").
 Uživatel používá ukazatel na vnořenou strukturu htab_pair_t.

- Funkce

```

htab_pair_t *htab_find(htab_t *t, htab_key_t key);

```

V tabulce t vyhledá záznam odpovídající řetězci key a

- pokud jej nalezne, vrátí ukazatel na záznam

- pokud nenalezne, vrátí NULL

- Funkce

```

htab_pair_t *htab_lookup_add(htab_t *t, htab_key_t key);

```

V tabulce t vyhledá záznam odpovídající řetězci key a

- pokud jej nalezne, vrátí ukazatel na záznam

- pokud nenalezne, automaticky přidá záznam a vrátí ukazatel

Poznámka1: Dobře promyslete chování této funkce k parametru key.

Poznámka2: podobně se chová C++ operator[] pro std::unordered_map

- Když htab_init nebo htab_lookup_add nemohou alokovat paměť,
 vrací NULL (a uživatel musí testovat výsledek těchto operací)

Poznámka: C++ na to používá výjimky ("exceptions").

Napište funkci

```

int read_word(char *s, int max, FILE *f);

```

která čte jedno slovo ze souboru f do zadaného pole znaků

a vrátí délku slova (z delších slov načte prvních max-1 znaků,

a zbytek přeskočí). Funkce vrací EOF, pokud je konec souboru.

Umístěte ji do zvláštního modulu "io.c" (nepatří do knihovny).

Poznámka: Slovo je souvislá posloupnost znaků oddělená isspace znaky.

Omezení: řešení v C bude tisknout jinak uspořádaný výstup

a je povoleno použít implementační limit na maximální

délku slova (např. 255 znaků), delší slova se ZKRÁTÍ a program

při prvním delším slovu vytiskne varování na stderr (max 1 varování).

Poznámka: Vhodný soubor pro testování je například seznam slov

v souboru /usr/share/dict/words

nebo texty z <http://www.gutenberg.org/>

případně výsledek příkazu: "seq 1000000 2000000|shuf"

(10b)

Použijte implicitní lokalizaci (= nevolat setlocale()). Zamyslete se nad tím,
 co by pro váš kód znamenalo použití UTF-8 při zapnuté lokalizaci s tímto
 dnes běžně používaným kódováním.

Napište soubor Makefile tak, aby příkaz make vytvořil programy
 "tail", "wordcount", "wordcount-dynamic" a knihovny "libhtab.a",
 "libhtab.so" (nebo "htab.dll" atd.).

Program "wordcount" musí být staticky sestaven s knihovnou "libhtab.a".

Program "wordcount-dynamic" musí být sestaven s knihovnou "libhtab.so".
Tento program otestujte se stejnými vstupy jako u staticky sestavené verze.

Porovnejte efektivitu obou (C i C++) implementací (viz např. příkaz time) a zamyslete se nad výsledky (pozor na vliv vyrovnávacích pamětí, velikosti vstupního souboru atd.)

Také si zkuste překlad s optimalizací i bez ní (-O2, -O0) a porovnejte efektivitu pro vhodný vstup.

Poznámky:

- pro testy wordcount-dynamic na linuxu budete potřebovat nastavit LD_LIBRARY_PATH="." (viz "man ld.so" a odpovídající přednáška)
- Čtěte pokyny pro vypracování domácích úkolů (viz dále)

Obecné pokyny pro vypracování domácích úkolů (rev 25.3.2024)

- * Pro úkoly v jazyce C používejte ISO C11 (soubory *.c)
Pro úkoly v jazyce C++ používejte ISO C++17 (soubory *.cc)
Použití nepřenositelných konstrukcí není dovoleno.

- * Úkoly zkontrolujte překladačem například takto:
gcc -g -std=c11 -pedantic -Wall -Wextra priklad1.c
g++ -std=c++17 -pedantic -Wall priklad.cc
Místo gcc můžete použít i jiný překladač.
V souvislosti s tím napište do poznámky na začátku souboru jméno překladače, kterým byl program testován (implicitní je verze GNU C instalovaná na serveru merlin).

Pro ověření správnosti paměťových operací zkuste extra parametry pro gcc (Makefile: CFLAGS += -fsanitize=address, LDFLAGS += -fsanitize=address).

- * Programy pište, pokud je to možné, do jednoho zdrojového souboru. Dodržujte předepsaná jména souborů.

- * Na začátek každého souboru napište poznámku, která bude obsahovat jméno, fakultu, označení příkladu a datum.

- * Úkoly je nutné zabalit programem zip takto:
zip xunkno99.zip *.c *.cc *.h Makefile

Jméno xunkno99 nahradíte vlastním. ZIP neobsahuje adresáře. Každý si zkontroluje obsah ZIP archivu jeho rozbalením v prázdném adresáři a napsáním "make run".

- * Řešení se odevzdává elektronicky v ISVUT (velikost souboru je omezena)
- * Posílejte pouze nezbytně nutné soubory -- ne *.EXE !
- * Úkoly neodevzdané v termínu budou za 0 bodů.
- * Opsané úkoly budou hodnoceny 0 bodů pro všechny zúčastněné a to bez výjimky (+bonus v podobě návštěvy u disciplinární komise).

Poslední modifikace: 25. March 2024

Pokud naleznete na této stránce chybu, oznamte to dopisem na adresu peringer AT fit.vutbr.cz